5de Jaargang. — N. 91. Prijs : 6 Centiem Donderdag 4 April 1918.

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

ABONNEMENTSPRIJS :
Binnenland (Etapegebied uitgezonderd), fr. 4.50 per kwartaal.
(ALLE KOSTEN INBEGREPEN)
Men wende zich tot de postkantoren.

Ongevraagde stukken worden in geval van niet-opneming enkel teruggezonden zoo er het noodige porto is bijgevoegd.

Hoofdopsteller: Dr René De Clercq

BEHEER EN REDAKTIE :
9, Ruysdaelstraat, 9, Anderlecht.
PUBLICITEIT :
75, Anspachlaan (Beurs)

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft.

AANKONDIGINGEN worden aangenomen :
75, Anspachlaan (Beurs). — 52, Warmoesberg.
Publiciteit DE CERF, 54-56, de Brouckereplein.
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat, Brussel.

HET DUITSCHE OFFENSIEF.

DE BESCHIETING VAN PARIJS EN DUINKERKE. — DE VREDESONDERHANDELINGEN MET ROEMENIË. OPRICHTING VAN DUITSCHE RECHTBANKEN.

De stemming te Parijs.

BERLIJN, 2 April. — Het vernoor van een gevangen genomen Franschman, welke voor enkele dagen uit Parijs naar het front teruggekeerd was, geeft een tamelijk helder, ten minste door de ambtelijke censuur niet beïnvloed beeld van de stemming in Parijs naar aanleiding van het Duitsch offensief. Niettegenstaande alle voorzorgsmaatregelen en inhouden der bladen, is de ernstelijke toestand aan de Duitsche troepen algemeen bekend. Men weet hoe zeer Amiens bedreigd is; men hoopt echter nog dat de Fransche reserven sterk genoeg zullen zijn, om het offensief te stuiten en de Duitschers, gelijk bij Verdun, door een sterk offensief, in hun oude stellingen terug te werpen. Mocht dit niet gelukken, dan zou de Fransche regeering niet willen dat de Duitschers naar Parijs oprukken, maar in onderhandelingen treden. Reeds nu heeft het sukses van het Duitsch offensief in Frankrijk de stemming tegenover Engeland zeer ongunstig beïnvloed. Men is ontnuts, dat het Fransche leger ter hulp van de Engelschen moest snellen, welke slecht gevochten hebben. Aan de gevechten vóór Verdun heeft geen enkel Engelsch soldaat deel genomen.

De stemming in Frankrijk.

BERN, 1 April. — Volgens de « Matin » hebben de afgevaardigden, ingevolge de ernstigheid van den toestand, er van afgezien in Paaschverlof et gaan. Volgens bladen uit Lyon komen er door Parijs en voorsteden onophoudelijke kolonnen vluchtelingen uit de veroverde gebieden, welke slechts het allernoodzakelijkste meevoeren. De spoorweg van het noorden is niet bij machte allen te vervoeren. De burgerlijke bevolking van Amiens is reeds van 25 Maart af weggevoerd. Atrecht is geheel en gansch ontruimd. Men gelooft dat er eerlang verdere zware gevechten zullen plaats hebben en dat men een nieuwen terugtocht voorbereidt, men verklaart echter dat de toestand voor den slag aan de Marne in 1914 veel slechter was.

Repington over de gevechten rond Albert.

ROTTERDAM, 2 April. — Volgens een bericht van de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » uit Londen, gelooven de Engelsche bladen, dat het afnemen der gevechtsbedrijvigheid in den sektor Albert slechts van korten duur zal zijn. Kolonel Repington schrijft onder meer:

Het hoofddoel is, dat de Entente haar front niet doorgebroken behoudt. tot dat doen moet men, zoo noodig, ook bereid zijn zich nog verder terug te trekken. Hij hoopt dat men, indien dat noodig mocht blijken, daartoe niet te laat zou besluiten.

Engelsche persstemmen over het offensief.

BERN, 1 April. — De vertrouwelijke toon die de Engelsche pers de vorige week aansloeg tegenover het offensief is nu in een merkbare bedrukte stemming veranderd, en wel vooral in de konservatieve bladen (liberale kwamen nog niet toe) van Maandag. De « Times » schrijft:

De wereld staat tegenover een bijzondere krisis, en op dit land rust de gansche zwaarte van den strijd. De Britsche volkeren zijn zich ten volle bewust, dat de toestand nu ernstig is en kritisch ,maar ze zien de feiten met moed in de oogen. Zij hadden gehoopt, dat hunne groote inspanningen aan den verwachten aanval van den vijand sneller en volstrekter paal en perk zouden stellen. Juist de grootte van deze inspanningen maakt dat nu den terugtocht een grootere ontgoocheling is dan in de herfstmaanden van 1914, maar we willen den toestand in zijnen nuchteren en praktischen aard nagaan. We hebben een zwaren slag gekregen en we weten dat, maar we voelen, dat het nog slechter is hem te overdrijven dan hem te verminderen. We stellen het grootste vertrouwen in ons leger, in de oude Fransche wapenfeiten van de Marne en in de andere helpers van gene zijde van den Oceaan.

In een tweede hoofdartikel heet het:

Het feit kan niet verstoken worden, dat de Duitschers Donderdag, bij het begin van den grooten slag de verdedigingslinie spoedig doorbroken hadden. Het doel van dat snel en sterk optreden is oogenschijnlijk het groote strategische punt Amiens, en, ofschoon dat nog ver ligt, is de toestand ernstig genoeg om deze ramp te gemoet te zien. Den val van Amiens kan drie gevolgen hebben: Hij zou het den vijand mogelijk maken onze noordelijke linie te bedreigen, hij zou hem helpen, tegen de havens van het Kanaal te handelen, en hij zou de veiligheid van Parijs ernstig bedreigen.

De « Daily Telegraph » troost, dat het bij de Duitsche doorbraak niet om een strategische maar een taktische doorbraak te doen is, tijdens dewelke de zich verdedigende troepen in verder gelegen stellingen terugtrokken, zonder de voeling met de verbinding langs weerszijden te verliezen. Het blad sluit nochtans vol beteekenis:

« Alles, wat we voor ons zelve en voor de toekomstige beschaving wenschen, alle streven van ons ras en dat onzer bondgenooten staan in deze vreeselijke gevechten op het spel. Onze gansche toekomst is in gevaar. »

De veldpost in Frankrijk.

GENEVE, 2 April. — Het Fransche departement van oorlog heeft 27 Maart eene mededeeling uitgevaardigd volgens welke de regelmatige bestelling der postzendingen aan de militairen niet meer kan geschieden wegens de in gang zijnde militaire operaties. Te rekenen van denzelfden dag aanvaardt de Fransche veldpost slechts postzendingen bestemd voor het leger te Saloniki.

Een Poolsch gezantschap te St-Petersburg.

BAZEL, 2 April. — Een Poolsch gezantschap is te Sint-Petersburg opgericht geworden.

De gevechten in Niemandsland.

BERLIJN, 2 April. — Een gevangen genomen Engelsch soldaat geeft volgende beschrijving van het gevecht in het zoogenaamd Niemandsland der Somme-streek.

Wanneer de Duitsche aanval begon, verwachtten wij tanks om ons te steunen. Zij kwamen echter niet, daar zij door een Duitschen geschutoverval in elkander geschoten werden. Nu dwong ons de vijand stelselmatig onder zware verliezen terug te trekken. Wij verloren daarbij onze machiengeweren en onze kanonnen. Wij wilden bevelen ontvangen van den staf der brigade, maar deze was niet te vinden, daar hij alle vijf minuten van standplaats veranderde. Zoo hebben de Duitschers ons ten slotte op de vlucht gedreven. Onze verliezen zijn vreeselijk.

De Amerikaansche hulp.

BERLIJN, 2 April. — Gevangen Engelsche officieren zeggen dat de Amerikaansche munitie op de Levis-geweren niet paste, en men daarom niet in staat was dit belangrijk wapen te gebruiken; deze omstandigheid is een der oorzaken van den val van Bapaume.

In de Fransche Kamer.

GENEVE, 2 April. — Over de Kamerzitting van Vrijdag meldt de Zwitsersche pers telegraaf:

Het afstemmen over het oproepen van de klas 1919 werd door een belangrijk debat voorafgegaan. Een socialistisch afgevaardigde, welke het voorstel neerlegde, het oproepen der jongste klassen van het naar huiszenden der oudere jaargangen afhankelijk te maken, verliet onder den indruk der protesten van de meerderheid der Kamer de tribuun en trok zijn voorstel in. Intusschen was de beschieting door de vèrdragende Duitsche kanonnen wederom begonnen. Terwijl het gedonder der Duitsche kanonnen in de zaal klonk, klom de afgevaardigde Pressemane op de tribuun en las namens de socialistische minderheid een vertoog waarin verklaard werd, dat de minderheid in haar tegenstand tegen de regeeringspolitiek gelijk vroeger theoretisch volhardt, betreurt haar imperialistische neiging, neemt echter de regeeringsvoorstellen naar aanleiding van den buitengewoon ernstigen toestand aan. De verklaring luidt ongeveer als volgt:

Wanneer wij tegen de oproeping der klassen 1916 ,1917, 1918 stemden, begon de stellingsoorlog. De toestand is ladden anders. De vijand staat voor de deur. Thans is er geen tijd meer om over de oorlogsdoeleinden en vredesdoeleinden te spreken. Wij willen niet dat de vijand, die gedreven door het brutaal imperialisme, zich op ons stort, ook slechts een oogenblik kan vermoeden, dat hij ingevolge tweedracht ons zou kunnen overwinnen. Maar wij betreuren de politiek van het verleden. In 1914 hebben wij ons met de verdedigingsoorlog uit gansch harte eens verklaard. Onze twijfel ontstond in 1916. Toen begon men van den vernielingsoorlog te spreken. Wij poogden met onze zwakke krachten te protesteeren. Aldus ontstond toen het minderheids-socialismus. Op de nota's van Wilson en van den Paus hebt gij met een brutaal neen geantwoord. Dat was waanzin. Wij betreuren ook uwe houding tegenover de Russische revolutie. De publikatie der geheime verdragen heeft bewezen, dat uwe regeeringspolitiek niet immer die der reine verdediging was. Het van het tsarisme verloste Russische volk wilde even den oorlog niet voortzetten, welke in zekere mate een imperialistische karakter had. Deze twijfel hebt gij nooit kunnen doen verdwijnen. De Russische formuul « zonder annexaties en zonder schadeloosstelling » werd door u nooit zonder voorbehoud aangenomen. Uw antwoord was het weigeren van passen voor Stockhom en de weigering vertegenwoordigers der Sovjets op de konferentie van Parijs toe te laten. Op deze wijze hebt gij Trozki en Lenin het gezag in handen gegeven. Wij ballen ook de vuist tegen de in het binnenland gevoerde politiek.

Na Pressemane stond de Zimmerwalder Raffin Dugens recht. Hij betreurde het nieuw bloedbad. Frankrijk is slechts nog een aardrijkskundig begrip. Het zal den buit van vreemde volkeren worden, indien de regeering geen vredesonderhandelingen begint. Met de andere Zimmerwalders en vier andere socialisten stemde Rassin Dugens tegen de oproeping van den jaargang 1919.

De beschieting van Parijs.

GENEVE, 2 April. — De bladen van Geneve vernemen, dat de schade tijdens de laatste 48 uren te Parijs veroorzaakt door de projektielen der monsterkanons van Krupp, de vroeger aangerichte schade aanzienlijk overtreft. De bevolking heeft zich ingericht om haar eerste en tweede ontbijt in de stations van den onderaardschen spoorweg te nuttigen. De begrafenis van de slachtoffers der beschieting geschiedt des nachts.

Parijs wordt nog beschoten.

BERLIJN, 2 April. — De « Kriegszeitung » meldt uit Geneve:

De beschieting van gister werd later dan naar gewoonte gestaakt. Nog lang na het vallen van de laatste bom bleven de straten verlaten. Het spoorwegverkeer naar de voorsteden was tot het uiterste beperkt. Ingevolge een verordening van den prefekt werden de daken van talrijke gebouwen met matrassen belegd.

ROTTERDAM, 2 April. — De « Nieuwe Rotterdamsche Courant » vernemt van de « Daily News » uit Parijs, dat het onderzoek der splinters der bommen bij de overheden het vermoeden verwekt hebben dat vier kanonnen Parijs beschieten, waarvan er twee dagelijks schieten.

Ontploffing in een Fransche fabriek.

BERLIJN, 2 April. — Het « Berliner Tageblatt » vernemt uit Genève:

Volgens « Progrès de Lyon » werden er bij een ontploffing in een munitiefabriek te Angers 40 werklieden gedood.

De vlucht uit Parijs.

KEULEN, 2 April. — De « Kölnische Zeitung » meldt uit Geneve:

Ten gevolge van overvulling der treinen hebben vele rijke Parijsche families de stad in auto's verlaten. Een verordening der regeering verbiedt aan private auto's de stad te verlaten.

De Amerikaansche minister van oorlog is naar Rome vertrokken.

De beschieting van Duinkerke.

GENEVE, 2 April. — Men meldt uit Geneve, dat de stad Duinkerke en vooral het havenkwartier zwaar geleden heeft onder het bombardement van de afgeloopen week, waarbij de stad uit vèrdragend geschut beschoten werd.

Verandering van de Amerikaansche dienstplichtwet.

AMSTERDAM, 2 April. — Over Parijs wordt aan een plaatselijk blad uit Washington gemeld, dat de Senaat zinnens is het wetsontwerp over de dienstplicht te veranderen; de jonge lieden, welke sedert 15 Juni 1917 het 21e levensjaar bereikt hebben en welke op 700,000 geschat worden, zouden dienstplichtig zijn. De verandering moet nog door het Huis van Afgevaardigden goed gekeurd worden.

De dienstplicht in Engeland.

AMSTERDAM, 2 April. — De « Times » meldt:

Het Engelsch kabinet heeft er van afgezien het Parlement den 9 April te laten bijeenkomen. Intusschen wordt de nieuwe legerwet voorbereid. Naar het blad vernemt, zal de grens van den dienstplichtouderdom van 43 tot 50 jaar verhoogd worden.

Leest vervolg in « Allerhande Berichten ».

BEKENDMAKING.

De Belgische rechtbanken hebben sedert drie jaar en half onder mijn bescherming en die mijner voorgangers onafhankelijk in het gansche land kunnen rechtspreken. Het Hof van Beroep te Brussel heeft gemeend zijn ambt tot een politieke betooging te moeten misbruiken, waardoor ik mij gedwongen zag, zijn leden te verbieden hun ambtsbezigheden verder waar te nemen. Andere Belgische rechtbanken met het Verbrekingshof aan de spits, hebben naar aanleiding van deze feiten,eveneens hun werkzaamheden geschorst. De gevolgen van dergelijke handelwijze, die het openbaar welzijn in gevaar brengt,zullen op de bevolking neerkomen.

Overeenkomstig artikel 43 van de Haagsche Overeenkomst betreffende de regeling der wetten en gebruiken van den oorlog te land, heb ik de oprichting van Duitsche rechtbanken bevolen, wier taak het zal zijn, de openbare orde en veiligheid te handhaven. In afwachting dat deze Duitsche rechtbanken in werking getreden zijn, zullen de krijgsbevelhebbers krachtens § 18, lid 3, van de keizerlijke verordening van 28 December 1899 misdrijven en overtredingen vonnissen.

Brussel, den 26n Maart 1918.

Der Generalgouverneur in Belgien,
Freiherr von FALKENHAUSEN.

LEEST ONZE LAATSTE TIJDINGEN
MET HET
DUITSCHE LEGERBERICHT VAN HEDEN MIDDAG
OP DE 3de BLADZIJDE.

OORLOGSBERICHTEN.

LEGERBERICHTEN.

DUITSCH.

BERLIJN, 2 April. — Bericht van heden-avond:

Van het slagveld in Frankrijk niets nieuws.

OOSTENRIJKSCH.

WEENEN, 2 April. — Bericht van heden middag:

Er valt niets te melden.

TURKSCH.

Palestinafront:

KONSTANTINOPEL, 2 April. — Ambtelijk bericht van 1 April:

Het geschutvuur bleef levendig op den westelijken oever van de Jordaan. De voetvolkbedrijvigheid was geringer. Zij beperkte zich tot het ondernemen van patroeljes en stormtroepen van onze zijde, die met schitterende ondersteuning van onze ouder de grootste moeilijkheden optredende vliegers goede suksessen hadden. Vijandelijke bij Mesra opruk kende sterke patroeljes werden met verliezen teruggeworpen.

Op den oostelijken oever van de Jordaan begon de vijand, na bloedig afgeslagen aanvallen terug te trekken. Hij wordt vervolgd.

Anders geen gebeurtenissen.

FRANSCHE.

PARIJS, 1 April. — Bericht van 3 uur 's namiddags:

Gisteravond en gedurende den nacht, duurde de strijd ten noorden van Montdidier met de grootste verbittering voort. De vijand deed bijzonder veel inspanningen tusschen Montdidier en den weg van Péronne naar Amiens en heeft belangrijke krachten op doen rukken, om zijn sukses ten westen van Haugard-en-Santerre uit te breiden. Onze troepen hebben de aanstormende golven, welke zich niet konden ontplooien, uiteengejaagd. Een glanzende tegenaanval, tijdens welke onze verbondenen een bewijs van onweerstaanbaren moed gaven, liet ons toe den vijand geheel en gansch af te slagen en het dorp te hernemen. Meer naar het zuiden was de strijd niet minder hevig. Crivesnes, het brandpunt van machtige, onophoudelijk herhaalde aanvallen, is in onze handen gebleven. De vijand leed zware verliezen. Tusschen Montdidier en Lassigny geen verandering.

PARIJS, 1 April. — Bericht van 11 uur 's avonds:

De strijd duurt op het gansche front ten noorden van Montdidier voort, waar het vijandelijk geschut zich buitengewoon bedrijvig toonde. De vijand deed nieuwe pogingen tegen Grivesnes, al zijn aanvallen werden met groote verliezen afgeslagen. Gedurende hevige gevechten, maakten de Engelsch-Fransche troepen merkelijken vooruitgang op verschillende punten tusschen de Somme en Demuin.

Van het overige front, niets nieuws.

ENGELSCH.

LONDEN, 2 April. — Bericht van het leger in het westen:

Het ministerie van oorlog meldt:

Ten noorden van de Somme geen verandering in den toestand. Ten zuiden van de Somme hadden er hevige gevechten bij Moreuil plaats. Tusschen Moreuil en Haugard heroverde Engelsche ruiterij een glanzenden tegenaanval een woud terug, dat verloren gegaan was. Aan het Fransche front, werd ten zuiden van Moreuil een vijandelijke aanval afgeslagen.

Anders is de dag tamelijk rustig afgeloopen.

ALLERHANDE BERICHTEN.

Het vredesverdrag met Roemenië.

BERLIJN, 2 April. — Van het vredesverdrag met Roemenië zijn vele wezenlijke gedeelten geparafeerd. Binnen acht dagen zal het verdrag geheel en gansch gereed zijn, zoodat de vrede definitief rond midden April zal geteekend worden.

De onderhandelingen met Roemenië.

BERLIJN, 2 April. — De door eenige Duitsche bladen, waarschijnlijk uit de Hongaarsche pers, overgenomen melding, dat met betrekking tot de lichtgevoeligheid der koningin van Roemenië de vredesonderhandelingen de laatste dagen van het slot Cotroceni naar het handelsministerie werden overgebracht, schijnt niet met de waarheid overeen te stemmen. Wel is het, dat uit zuivere redenen van doelmatigheid, sedert het voorzitterschap door den te Boekarest zelf gevestigden heer Marghiloman werd overgenomen, het meest onderhandeld wordt in de woning van den eveneens te Boekarest verblijvenden staatssekretaris v. Kühlmann.

In Oekrajina.

MOSKOU, 1 April. — (P. T. A.) De opperbevelhebber der strijdkrachten in Oekrajina meldt datum 29 Maart: Onze strijdkrachten trokken op den stroom Workse terug. De stad Poltava is door de troepen der Rada gesteund door Duitsche, welke zwaar geschut ter hunner beschikking hebben, bezet geworden. Bruggen en voorraden werden door ons vernield. Wij houden het station van Poltava bezet.

Hindenburg aan den Duitschen rijksdag

BERLIJN, 2 April. — Generaal veldmaarschalk v. Hindenburg heeft het volgende antwoord gezonden op het telegram van den eersten onder-voorzitter van den Rijksdag Dr. Paasche:

Voor de woorden van erkentenis en dank, die U. H. E. in naam van den Rijksdag de goedheid had aan mij te zenden, spreek ik U mijn hartelijken dank uit. De liefde voor den keizer en het rijk, het bewustzijn, voor een rechtvaardige zaak te strijden en de onverzoenlijkheid van onze tegenstanders geeft aan onze heldenzonen een onweerstaanbare kracht. De Engelschen en de Franschen moeten niet gelooven, dat de nieuwe bloedoffers, die ze ons dwongen te brengen, voor niets geweest zijn. Met het leger weet ik, dat de Rijksdag dezen wensch van de dapperen hiervoren, de beste zonen van het volk, verstaat en ook van zijnen kant voor een krachtigen Duitschen vrede zal optreden, die alleen ons voortaan van den oorlog kan behoeden. Ik verzoek U mijne beste wenschen over te maken aan Uwen hooggeëerden voorzitter E. Dr. Kämpf voor zijne spoedige genezing.

Generaal-veldmaarschalk v. Hindenburg.

Duitsche gevolgen in Oekrajina.

STOCKHOLM, 2 April. — In de omgeving van Sebastopol vechten van den 24 Maart holsjewistische troepen tegen Duitsche en Oostenrijksch-Hongaarsche afdeelingen. Te Sint-Petersburg vreest men den val van Sebastopol. De vloot ontving het bevel, zich terug te trekken bij Novorosnik. Volgens een melding van Havas teekende het volkskommissariaat van Moskou protest aan tegen de bezetting van Odessa. De Duitsche regeering heeft geantwoord, dat Odessa niet tot Groot-Rusland, maar wel tot Oekrajina behoort.

De nieuwe Duitsche gezant in Rusland.

BERLIJN, 2 April. — Naar aan de « Vossische Zeitung » gemeld wordt, is men van plan, den vroegeren gezant in Athene, graaf Mirbach, als gezant bij de Russische regeering naar Moskou te zenden.

Cheddietontploffing in Frankrijk.

GENEVE, 2 April. — Men meldt uit Geneve, dat eene cheddietontploffing de munitiewerkplaatsen van Montreuil nabij Angers vernield heeft. Men heeft reeds 40 gekwetsten geborgen, waarvan de helft zwaar gewond is.

Uitbreiding der oorlogszone in Frankrijk.

« Le Matin » meldt, dat het garnizoen van Parijs in allerijl loopgraven graaft in den Jardin des Tuileries, het Bois de Boulogne en op de Boulevards. De nieuwe oorlogszone omvat buiten het arrondissement Beauvais, zeven kantons, waaronder Bray-sur-Seine, Lagny, Provin, Rozoy en Fangis.

Oprichting der Kaukasische republiek.

STOCKHOLM, 2 April. — Men meldt uit Sint-Petersburg, dat de te Tiflis vergaderde Landdag de zelfstandigheid der Kaukasische republiek heeft uitgeroepen. De Landdag heeft vervolgens het sluiten van een afzonderlijken vrede met Turkije goedgekeurd op grondslag van het herstel der grenzen van 1914 en van de oprichting van een autonoom Armenië.

Belangrijk Bericht.

Onze medewerkers, berichtgevers en lezers worden dringend verzocht voortaan alle brieven en mededeelingen bestemd voor de redaktie of het beheer van ons blad, te adresseeren:

9, Ruysdaelstr., Anderlecht (Brussel-Zuid).

De publiciteitsdienst en het kantoor der GAZET VAN BRUSSEL blijven gevestigd 75, Anspachlaan, Brussel (Beurs).

Kleine Kroniek.

De Belgen en de Fransche wet op de oorlogswinsten.

De Bond der Belgische belastingbetalers, te Parijs, verzoekt het nieuwe blad « La Nation Belge » de volgende notas aan zijne lezers mede te deelen:

« De Fransche wet van 1 Juli 1916 heeft bepaald dat den handelaars en industrieelen, ondernemingen in het « overweldigd gebied » bezittende, toegelaten is, bij het berekenen hunner winsten, van deze laatste 6 t. h. interest mogen afhouden van de kapitalen die in voormoemde ondernemingen belegd waren.

Ten gevolge eener verkeerde, onaannemelijke en onwettige opvatting der woorden « overweldigd gebied » waarvan het beheer die slechts slaan op de « Fransche departementen » weigert het Fransche beheer van financië ten aanzien der Belgen, in Frankrijk uitgeweken of gevestigd, rekening te houden met hunnen toestand van vóór den oorlog, d. i. met de commercieele of industrieele inkomsten welke hun arbeid hun in België opleverde vóór den oorlog.

Het Fransche beheer wil dus deze inkomsten van vóór den oorlog in België niet erkennen en is dus voornemens als « buitengewone winst » of « oorlogswinst » te beschouwen, bijna het geheele bedrag der inkomsten welke genoemde Belgen zich thans in Frankrijk scheppen. Zij plaatst deze lieden aldus onder een uitzonderingsstelsel, dat hen bedreigt met ware plundering.

Wij doen een beroep op al onze landgenooten om toe te treden tot onzen bond en om hem, door hunne groepeering, in staat te stellen tegen de aanmatiging van den Franschen fiscus een kollektief verweer te voeren, dat natuurlijk doeltreffender zal zijn, als dat ieder hunner, zooals tot dusver het geval is geweest, op zijn eigen houtje zijn belangen verdedigt. » (N. B. N. P.)

Het lot onzer « uitgeweken » lokomotieven.

De « Nation Belge » bericht dat van de 2000 Belgische lokomotieven die in Augustus 1914, bij het uitbreken der oorlogsoperaties, naar Frankrijk overgebracht erwden, 1250 in dienst gesteld zijn van de Franschen, de Italianen, de Engelschen en de Amerikanen. 60 werden aan Rusland verkocht.

DAGELIJKSCH PRAATJE

En 't publiek?

We hebben in een vorig praatje gezien dat er een plan bestaat om in de handels- en beroepsgestichten, een leergang te openen waar degenen, die zich tot de administratie voorbereiden, te leeren hoe ze met het publiek moeten omgaan. Ik heb hierbij wel een beetje scherp geweest voor de heeren, die op een hoogen stoel gezeten, zich beijveren om niets te doen; maar nu moet ik ook in vollen rechtvaardigheidszin, een woordje ter hunner verdediging neerschrijven. Want, in het plan van degenen, welke dien leergang willen inrichten, bestaat ook een ontwerp om het PUBLIEK te leeren hoe het met de bedienden van een administratie moet omgaan.

Alles wel ingezien, zijn het wel de klerken die zooveel blaam verdienen om hun verregaande nutteloosheid? Is het niet veeleer het stelsel dat niet deugt? Die menschen leven in een omgeving van nutteloosheid. Het bewijs ervan is, dat nu slechts een paar weken geleden, de gemeentebedienden van Brussel bevel hebben gekregen om alle nutteloze papierverspilling te vermijden, met het oog op de papierschaarschte. Er werd ten allen tijde almachtig veel papier nutteloos verbruikt, en het as nu eenmaal in de zeden gekomen, dat er een groot administratief blad noodig was om twee woorden op te schrijven — twee woorden, die dan nog bepaald nutteloos mochten heeten. Is dat geen zinnebeeld? Beteekent dit groot blad papier niet dat hééle jaar van gemakkelijk niets doen, en de twee woorden, erop geschilderd door een doodvroeter met een goed karakter en een slecht geschrift, beteekenen die niet dat er weinig gedaan wordt, en dat dit weinige dan nog nutteloos is? Men mag dus zeggen dat het stelsel niet deugt. De besparing van papier hadde men ook vroeger kunnen doen, evengoed als een hoogstnoodige besparing van werkkrachten, aangezien het werk in feite niet bestaat, en dat de kracht van een administratie alleen berust in haar inertie ofte krachteloosheid.

Maar — en dit is een merkwaardig verschijnsel — zoo die leergang in de handels- en beroepsgestichten aan de toekomstige administratie-bedienden een passende opvoeding te geven, dan wil men ook, zooals hooger werd gezegd, het publiek inlichten nopens de plichten, die het tegenover de bedienden te vervullen heeft. De beleefdheid kan niet eenzijdig wezen.

Een eenvoudig mensch lijk ik en gij weet veel te goed wat hem te wachten staat wanneer de harde noodzakelijkheid des levens hem verplicht op een administratief kantoor te verschijnen. Het hart klopt sneller; de ziel is beangstig, de geest beneveld, de tong verlamd. Er wordt gestotterd. Wanneer men voor zoo'n winket staat, dan heeft men alvast de verrassing, langs den anderen kant een tronie te zien opdagen die men niet kent, een administratieven knikker te zullen bewonderen die dan de macht der samenleving of der gemeenschap vertegenwoordigt en wat die samenleving of die gemeenschap sooal het vervelendst bezit. Een zekere vooringenomenheid maakt zich van u meester; men staat niet zoo flink meer op zijn beenen; een instinktmatige rilling doorloopt gansch het lichaam, alsof men in een dierentuin voor het hok van een tijger stond. Maar ook, waarom worden de administratiebedienden altijd achter een afsluiting, soms zelfs achter een getraliede afsluiting geplaatst, net als de roofdieren in Artis! Die afsluiting heeft geen ander nut, dan de lui nog meer af te schrikken, want ze belet den klerken niet, het publiek toe te snauwen. En grooter gevaar bestaat er niet: men heeft nog nooit te boeken gehad dat een klerk het publiek te lijf wilde zooals een tijger of een « lupus vulgaris » en wel om de bizondere reden dat zijn administratieve loonmheid hem zulke krachtinspanning niet toelaat.

Dat dus ook het publiek leere, hoe er met de wezens dient omgegaan, die achter een getraliede afsluiting wachten op de dingen, die komen zullen. En, eerstens, zou er moeten voor gezorgd dat er geen vrouwen naar de administratieve bureelen worden gezonden.

Door haar menigvuldige bezigheden onderweg, is een vrouw minder geschikt om een bureelbediende te temmen. Inderdaad, het is onderweg, voor de modewinkels, dat al haar aandacht wordt in beslag genomen; het is onderweg dat ze een vriendin ontmoet, met wie ze geselligjes kwaad spreekt van haar medemenschen; het is onderweg dat ze moet kijken naar het kapsel der voorbijgaande dames, naar het blond snorretje van dien verkooper uit den winkel van wisjewasjes, en zoo meer. Hoe wilt ge dan, met al die beslommeringen die den geest van een vrouw onderweg zoo druk bezig houden, dat ze nog precies weten zal, wat ze aan den klerk der administatie komt vragen? Een man, daarentegen, kijkt nooit naar de naaistertjes die voorbijtrippelen; vertoeft nooit in drankhuizen, waar zijn geheugen beneveld wordt; houdt zich nooit bezig met wat om hem heen gebeurt. En als hij dan voor het winket komt van den te temmen kantoordragonder, dan vraagt hij in korte, duidelijke, passende woorden wat hij te vragen heeft.

Het publiek heeft nog veel, nog heel veel te leeren. Laten wij goedschiks aannemen, dat we ook verplichtingen van welleevenheid hebben tegenover die martelaars van den papierrommel, die heel hun bestaan wijden aan den regelmatigen gang der zaken en slechts niets doen, omdat het onrechtvaardig noodlot hun geleerd heeft dat men niet niets te doen in de administratie lijdig op rust gesteld en gedekoreerd wordt.

STAF.

Bericht aan de Lezers.

De GAZET VAN BRUSSEL heeft zijn bijbureel voor Henegouwen, ingericht in de lokalen van het « Office de Publicité du Centre », 77, Belle-Vuestraat, te La Louvière, waar men de aankondigingen en de abonnementen voor het blad aanneemt.

Gemengd Nieuws.

Nieuwe list. — Maandagnamiddag bood een een persoon, H... zich aan bij een koopman van den steenweg op Waterloo en vroeg of hij boter te koop had. Op het bevestigend antwoord kocht H... 30 kg. Op hetzelfde oogenblik verschenen twee kerels die zich als politieagenten voordeden en de boter aansloegen.

Geknipt. — Dinsdagmorgen was de Nieuwstraat in opschudding. Een welgekleed heertje werd aangehouden, die aftruggelarij gepleegd had bij een juwelier der Noordlaan. Deze had onmiddellijk na het vertrek van den kerel lont geroken, was hem opgevolgd en deed hem aanhouden.

Union du Crédit de Bruxelles

Vijfjarige depotrekening met opklimmenden interest, uitkeerbaar of overdraagbaar op het einde van ieder half jaar. 1409

In de gemeentemagazijnen.— Maandagnacht drongen dieven in het voedinglokaal steenweg op Boendaal te Elsene. 9 kisten suiker, 400 pakjes witte peper, 50 stukken zeep, 288 bobijnen zwart garen, 200 pakjes poeder, 4 kruiden, enz. werden gestolen.

Brussel in 't Donker

NIEUW BEDRIJF. — Groot lachsukses.

Te 8 u. Volksschouwburg (Folies-Bergères) 138

Bandietendaad. — D... van Vollezeele ging Maandagavond langs de Muggenstraat waar hij door talrijke kerels werd aangevallen die hem sedert eenigen tijd volgden. D... werd ten gronde geslagen en zijn portefeuille met 6000 frank gestolen.

UIT DE KAMPEN.

Over Frankrijk's liefde voor België.

(Derde vervolg.)

24 Februari 1848! Revolutie in Frankrijk. Een nieuwe regeeringsvorm komt aan het bestuur: de republiek. Nu was het te vreezen dat België seffens zou ingelijfd worden. Lamartine, de toenmalige minister van buitenlandsche zaken schreef in een zijner brieven aan den prins de Ligne, Belgisch gezant te Parijs, over « den diepen, onveranderlijken eerbied van de Fransche regeering voor de onafhankelijkheid en de nationaliteit van België. » — En terzelfder tijd bereidde zijn kollega, met name Ledru-Rollin, minister van binnenlandsche zaken, een plan ter aanhechting van België voor! Er werd in Frankrijk een zoogezegd Belgisch legioen aangeworven, bestaande uit de ergste Fransche boeven. In Rijsel ontvingen deze nieuwe bevrijders van België geweren en rukten op 30 Maart 1848 over de grenzen. Zij waren twee duizend man sterk, maar hoopten in België, van de annexatiegezinden, hulp te ontvangen. Deze hulp bleef uit; — bij Risquon-Tout werden de aanvallers door enkele geweerschoten, gelost door eene Belgische brigade, uiteengedreven. De nadien verzamelde geweren en patronen hebben het bewijs geleverd, dat zij afkomstig waren uit de Fransche rijksarsenalen.

Niettegenstaande deze poging mislukt was, besloten de Fransche annexatiegezinden nieuwe opstanden in België te verwekken, om zoo hun doel te kunnen bereiken. Te dien einde werden er in het noorderdepartement schuimers aangeworven, welke tien frank handgeld ontvingen en eene solde van 50 centiem daags, — en zulks gebeurde met medeweten van den prefekt van het departement.

In April werd in de « National » van Parijs, een artikel gedrukt, waarin men den Belgischen koning bezwadderde en het volk aanzette hem af te zetten: dus de republiek was vijandig aan dien koning die de parel zijner kroon, Vlaanderen, wetens en willens voor Frankrijk in ellende en armoede gedompeld had!

Zoozeer was de gedachte der aanhechting in den geest van alle Franschen geworteld, dat bij eene groote plechtigheid, de prefekt Delescluse te Rijsel de volgende woorden uitsprak: « Burgers! Mogen de wortels van dezen boom (er werd een vrijheidsboom geplant) weldra onder de Belgische grens groeien en de grondslagen van het gedenkteeken van Waterloo aan het wankelen brengen! »

In Oktober 1848 werd Louis Bonaparte tot president der republiek gekozen. In 1850 werd er door Frankrijk, dat zich maar steeds niet genoeg bevoordeeld waande op handelsgebied, weer eene poging gedaan om eene tolunie tusschen België en Frankrijk tot stand te brengen. — Maar Lodewijk Bonaparte, die graag weder het keizerrijk wou laten uitroepen, logenstrafte het nieuws, ten einde geene internationale verwikkelingen bij te brengen.

2 December 1851. Het zoolang verwachtte gebeurd: een staatsgreep van Lodewijk Bonaparte. Maar het is eerst den 2 December 1852 dat hij officiel tot keizer uitgeroepen werd, alhoewel hij sedert 1 Januari 1852 opnieuw in de Tuilerieën woonde en er door zijne intiemen « keizer » genoemd werd. Maar... tusschen den 2 December 1851 en 1 Januari 1852 heeft Lodewijk Bonaparte een dekreet uitgegeven, waarin hij België bij Frankrijk inlijfde! Slechts op het laatste oogenblik werd de katastrophe door toedoen van een hoveling tegengehouden. Intusschen was van het plan tog iets uitgelekt en Pruisen, Engeland, lieten hunne waarschuwende stem hooren — en toen mislukte het Fransche ontwerp geheel. (Wordt voortgezet.)

LAATSTE TIJDINGEN.

DUITSCHE LEGERBERICHTEN.

BERLIJN, 3 April. — Ambtelijk bericht :
WESTELIJK KRIJGSVELD.

Soms levendige geschutstrijd bij en ten zuiden van Lens.

Op het gevechtsrfont bleef gedurende den dag de gevechtsbedrijvigheid tot geschutvuur en verkenningsgevechten beperkt. Een nachtelijke aanval van Engelsche afdeelingen tegen Ayette werd in een tegenaanval afgeslagen. Met sterke krachten viel de vijand 's avonds tusschen Marceleave en de Luce-beek aan. Hij werd onder zware verliezen teruggeworpen. Door een handgreep stelden wij ons in 't bezit der hoogte ten zuidwesten van Moreuil. De vernieling van Laon door Fransch geschut duurt voort. Vóór Verdun en in de Midden-Vogeezen werd de geschutbedrijvigheid levendiger. Ten zuidwesten van Hirzbach leverde een suksesvolle aanval gevangenen op. Kommandant vrijheer von Richthofen behaalde zijn 75e overwinning in de lucht.

Van de andere krijgsvelden, niets nieuws.

BELRIJN, 3 April. — Ambtelijk bericht :

Nieuwe duikbootsuksessen in het verspertle gebied rond Engeland : 19,000 tonnen. Door het in den grond boren werd hoofdzakelijk het oorlogstransportmaterieel van den vijand in het oostelijk gedeelte van het Kanaal getroffen. Vier zwaar geladen bewapende stoomschepen werden daar door een onzer duikbooten onder leiding van kâpiteinluitenant Winner vernield. Aan de oostelijke kust van Engeland werd een bewapend visscherstoomschip waarschijnlijk een bewakingsvaartuig, door een duikboot tijdens een geschutgevecht in brand geschoten.

BULGAARSCH.

SOFIA, 2 April. — Ambtelijk berich tvan den 1 April :

Macedonisch front:

In de streek van Bitolia leverde een patroelje van het regiment Sofia Fransche gevangenen in. In de Cerna-bocht en ten oosten van den stroom bij Tarnovo wederzijdsch korte vuurovervallen. Aan beide kanten van de Fardar werd de wederzijdsche geschutbedrijvigheid levendiger. Levendige wederzijdsche bedrijvigheid der vliegers. Wij schoten met geschutvuur een vijandelijk vliegtuig neder, dat ten zuiden van het Doiran-meer viel.

Dobroedsja-front:

Wapenstilstand.

Het Duitsch offensief.

BERLIJN, 1 April. — In welk hooge mate de Engelschen van de ondersteuning der Franschen gebruik maken, blijkt uit het feit, dat bij het zuidoostelijk leger van den vijand in stede van Engelschen, uitsluitend Franschen werden gevangengenomen. Hun ongerepte uniformen en hun onberispelijke uitrusting toonen aan, dat men hen onmiddellijk na hun aankomst uit Parijs in den strijd heeft geworpen.

Een Duitsche afdeeling stond gedurende eenigen tijd tegenover een overmacht van vijf of zes Fransche divisies, die met tanks en met een sterke artillerie herhaaldelijk, doch zonder sukses, tot den aanval overgingen. De verliezen van den vijand zijn evenals te voren ontzaglijk groot. Bij den harden strijd om het dorp Conchy kwam de Duitsche aanval plotseling tot staan. Een officier van dln generalen staf van de daar ter plaatse geposteerde divisie stelde zich vastberaden aan het hoofd van een schaar vrijwilligers en veroverde het dorp stormenderhand. Een andere plaats was juist door de Duitschers veroverd, toen men boven op den kerktoren een Franschen verkenningspost ontwaarde, die voor het vuur der vijandelijke artillerie uitmuntende aanwijzingen gaf. Hij werd gevangengenomen. Een Duitsch soldaat, die Fransch verstaat, komt in zijn plaats en misleidt het vijandelijke vuur op de meest handige wijze.

Nederland en de Entente.

AMSTERDAM, 2 April. — Volgens een plaatselijk blad heeft het lid der Tweede Kamer, heer van Hamel aan den minister van landbouw en den minister van buitenlandsche zaken de volgende vragen gesteld : Is er van wege de regeeringen der Entente een mededeeling ontvangen dat stoomschepen van Nederland uitvarend, in Amerika 100,000 ton graan zouden kunnen laden? Indien dit het geval is, welke waarborg werd van wege de Entente gegeven dat de heen- en terugreis niet zou verhinderd worden? Is de regeering bereid hierop in te gaan? Indien niet, welke redens zijn er tegen om van deze gelegenheid den voorraad in Nederland zoo snel mogelijk te vergrooten gebruik te maken? Bestaan er redens voor den twijfel, dat deze schepen, indien ook waarborg gegeven wordt dat zij uitsluitend in het belang van Nederand varen en op geen manier in het belang der verbondenen dienst zullen doen, door de vrije vaargeul mogen voeren en tegen duikbootaanvallen beveiligd zijn?

De toestand in Parijs.

BERLIJN, 2 April. — In de vesting Parijs heerscht er ten gevolge van de voortgezette beschieting door het verdragend geschut, heillooze verwarring, welke aan een paniek gelijkt. De stations worden door het publiek bestormd, dat de stad verlaten wil. De regeering wil en kan echter aan de wenschen van het volk niet voldoen, daar de noodige vervoermiddelen ontbreken.

PARIJS, 2 April. — Tijdens de beschieting van Maandag werden er in Parijs vier personen gedood en negen gewond.

De toestand in Finland.

STOCKHOLM, 2 April.— Volgens de laatste berichten uit Finland is Tammersfors nog niet genomen. Naar « Svenska Dagbladet » verneemt, hebben de Witte Gardisten naar aanleiding van den weerstand der Roode Garde, besloten de stad te beschieten; zij slaagden er in een gedeelte van Tammersfors te bezetten. De Zweedsche brigade onderscheidde zich bijzonder. De straatgevechten duren voort in Tammersfors.

Tegen de Amerikaansche dienstplichtwet.

LONDEN, 2 April. — « Central News » meldt uit Quebek dat de protestbeweging tegen de militaire dienstplicht voortduurt. De beweging welke alleen in Quebek bestaat, wordt door de militairen onderdrukt.

Een redevoering van Czernin.

WEENEN, 2 April. — Czernin heeft een redevoering uitgesproken, waarin hij nogmaals de vredesgrondslagen van Wilson besprak, verder sprak hij over een Fransche polsing tot vrede, over de eischen aan Roemenië, over de kwestie der vermindering van de uitrustingen, over de levensmiddelentoevoer uit Oekrajina en Roemenië en over het lot van Servie.

Uit Rusland.

ROTTERDAM, 2 April. — Volgens de « Nieue Rotterdamsche Courant » verneemt de « Daily News » uit Sint-Petersburg :

De kozakkenhoofdman Bogafskef heeft zich overgegeven. Van de vroegere anti-bolsjewistische regeering onder de kozakken blijft er niets over dan een paar ruitersbenden. De burgerlijke pers in Rusland publiceert de Duitsche legerberichten vet gedrukt terwijl de socialistische bladen de berichten der verbondenen publiceeren en in Entente-gezinden toon schrijven.

BINNENLAND.

Uit Antwerpen.

Broodlieven. — In de Oostenrijkstraat werden uit een bakkerskar twee brooden gerobberd.

Betrapt. — De genaamden S... en D..., die in het tijdelijk-onbewoond huis n. 32 van de Van Beersstraat binnengedrongen waren, werden betrapt en aanhouden.

Aangehouden. — De genaamde B..., die een zak steenkolen onder afdak 19 had gestolen, werd aangehouden op het oogenblik dat hij met zijn buit de kaai wilde verlaten.

Gesnapt. — Maandagavond werd de politie verwitigd, dat dieven waren binnengedrongen in den ijzerwinkel van Emiel Bernaerts, Kattendijkdok (Oostkaai), 9, thans nog in het buitenland verblijvende. Drie agenten begaven zich dadelijk ter plaats en bemerkten in den winkel twee mannen met een brandende kaars. Op het oogenblik dat de dieven de voordeur met geweld openrukten, waarschijnlijk om hunnen buit weg te dragen, sprongen de agenten binnen en konden ze beiden aanhouden. Het zijn de genaamden D... en B... In hun bezit werden verscheidene valsche sleutels gevonden alsook een nijptang en een fluitje. Beiden werden ter besschikking van den heer Prokureur des Konings opgesloten.

Uit Mechelen.

Goed nieuws. — Er wordt eindelijk bekend gemaakt dat de soep die door de stad bedeeld wordt, van veel betere hoedanigheid zal wezen. Er werd reeds zooveel over geklaagd dat men heeft ingezien dat deze verbetering er hoogst noodig was. Tezelfdertijd wordt bekend gemaakt dat de prijs van 75 centiem per week en per persoon zal gebracht worden op 1 frank.

Uit Sint-Niklaas.

De agenten V. M... en S... hebben van twee ploegen geldspelers op de wijken Heimolen en Tereecken hun geld en hun spel in beslag genomen. De spelers zijn gekend en een proces-verbaal is ten hunnen laste opgemaakt.

— Bij D. Fierens, landbouwer op den Uil, hebben onbekende dieven, van de afwezigheid van hem en zijne vrouw gebruik gemaakt om binnen te dringen en om zoo te zeggen al de kleedingstukken gestolen, ter waarde van 1500 frank.

— Van Hemelaer, wonende te Haasdonck, hebben onbekende dieven, een varken ter plaats afgemaakt en medegenomen. Een naarstig onderzoek is ingesteld.

— Bij Beck, woonachtig te Nieuwkerken-Waas, hebben twee jonge snaken, die een boterham kwamen vragen, rond de 200 frank uit eene kas gestolen. Zij zijn door eenen veldarbeider en eenige soldaten kunnen aangehouden worden en naar St-Nikolaas overgebracht.

Bevoorrading voor St-Nikolaas van 1 tot 6 April voor de pare nummers: Spek, 300 gr. per hoofd, 1 fr. 50· rijst, 200 gr. per hoofd, 0fr 30; koffie, 50gr . per hoofd, 0 fr. 40; haring. 250 gr. per hoofd, 0 fr. 65.

Uit Limburg.

De Heer Voorziter van het Duitsch Burgerlijk Bestuur legt aan de gemeenten de verplichting op, in het belang der volksvoeding, alle voor aanbouw geschikte landerijen en alle braakliggende gronden zorgvuldig te benuttigen en roept daarbij de aandacht op de goede gelegenheid die zich voordoet arbeid te verschaffen aan de werkloozen.

Bij die gelegenheid herhalen wij eens te meer dat de twee gemeenten Hasselt en Curingen beschikken over ruim twee hektaren grond aan den Staat behoorende, die braak liggen en goed zouden met aardappelen kunnen beplant worden of met moeskruiden. Ik wil hier namelijk spreken van de banden ieder vier meter breed, liggende aan beide zijden van den steenweg Hasselt—Curingen en aangekocht tot verbreeden der Staatsbaan.

Nieuwe belasting. — Ten voordeele van de provincie zullen in 1918, op de hoofdsom van het patentrecht op het klimmend patentrecht van de verschillende landbouwuitbaters, inbegrepen de uitbaters van bosschen, eene belasting van honderd op-centiemen geheven worden.

Stedelijk magasijn. — Aan de ingangsdeur staat een doorbraven man, belast met orde te houden onder de wachtende menschen en dezen de onmisbare inlichtingen te verschaffen. Doch de kerel verstaat geen gebenedijd woord Vlaamsch. Om zich te doen verstaan maakt hij dan ook gebaren zoo wild en schreeuwt en vloekt en tiert zoo hard dat de menschen bang krijgen en hem aanzien als een soort ongelikte beer, wat hij nochtans niet is.

Kom, heeren, belast iemand anders met aldaar portier te spelen en geef dien braven beambte eene plaats die beter met zijne bekwaamheid overeenkomt.

Dat is de wensch der bevolking die u danken zal er gehoor aan te geven.

Onze straten. — Vóór eenigen tijd klaagde de « Bode » terecht dat de vuilnisbakken die na het invallen der duisternis in de straten bleven staan, gevaar voor de voetgangers opleverden. Zulks gebeurde veelal doordien de stadskar niet voorbijkwam. De inwoners die met heel veel leed den afval van hun huishouden hadden naar buiten gesleept zagen er tegen op het wederom naar binnen te brengen. Nu hebben zij beter gevonden : zij werpen het vuil in volle straat en maken alzoo de huisbakken ledig. Daar sedert veertien dagen geene aschkar meer door de straten gegaan is, kan men bedenken hoe onze wegen er uit zien. Het is te hopen dat men toch het vuil ruimen zal voor den dag waarop de kinderen hunne Eerste Communie doen! Of zouden de stadsbeambten zoowel als de annemer van den reinheidsdienst ook al hun werk saboteeren uit... vaderlandsliefde, zooals het in grondbeginsel wordt als plicht uitgekreten door een onzer vet betaalde ambtenaars van wiens arbeid nochtans de gezondheid der bevolking afhangt!

Wat al trukken om de ingeboren luiheid te verschoonen en als eene opoffering te doen doorgaan.

Samentreffen. — Voór eenige dagen werd bij een onzer voornaamste handelaars, Maastrichterstraat, een twaalfde kind en tevens zevende zoon geboren. Doch, denzelfden nacht ging de groote spiegelruit der winkelkast los uit de houten raam en viel in duizend stukken op de straat : door vocht en gebrek aan verfonderhoud was de sluitkas rot geworden en kon alzoo de ruit niet meer op hare plaats houden.

Zonderling samentreffen voorwaar!

Vleeschbedeeling. — De slachters hebben dan allen de bijl bij den blok neergelegd en Hasselt bezit nu maar één beenhouwerij meer die dan nog eene zoogenaamde interkommunale inrichting is.

« Laas! zoude Thijl Uilenspiegel zeggen, waar gaat Lamme Goedzak nu het vleesch halen waar zonder hij niet leven kan? »

De beslissing der beenhouwers schijnt hare reden te hebben in het feit dat zij hun vleesch moeten verkoopen aan vastgestelde prijzen en de beesten niet kunnen bekomen aan voorwaarden die hun toelaten eene voldoende winst te maken

Kom, wij zullen dien draak den kop inslaan met te zeggen dat uit berekeningen blijkt gesteund op de gegevens van het slachthuis, dat een door ander genomen, onze slachters verleden jaar minstens per kop 15,000 frank zuivere winst hebben gemaakt. Wie verdient zooveel heden met zijnen handel?

En wij houden geene rekening met de hoevelheden vleesch die regelmatig uit de naburige dorpen ter stede werden gebracht en die niet door het slachthuis gingen.

Geen voldoende winst! Met bitterheid herinner ik mij dat een slachter eens een mijner kinderen vijf frank deed betalen voor heel gemeene bloedworst en dat hij mij antwoordde, op mijne vraag tot uitlegging : « daar is vleesch in die worst. »

Ik heb dien vent sinds dat oogenblik voor een schavuit gehouden.

Er blijft dus maar één slachterij en daar staan de menschen van 3 uur 's morgens hun-

Oorlogsfilms.

In het lieve stadje Halle, op de taalgrens gelegen, verschijnt sedert een paar maand een zeer verdienstelijk weekblad « De Hallenaar » dat op kranige wijze optreedt voor Recht en Waarheid.

In dat blad verschijnen geregeld artikels van de hand van iemand die teekent « Matheus ». Matheus is de volkschrijver in den waren zin van het woord. De leus, welke boven op het blad prijkt « Al lachende zegt de gek de waarheid, schijnt hij tot de zijne gemaakt te hebben.

Ter gelegenheid van Paschen verscheen in « De Hallenaar » een stuk « Oorlogsfilms » waaruit wij niet kunnen nalaten enkele gedeelten over te drukken. De passussen van zuiver lokalen aard laten wij wegvallen.

Als we weer thuis kwamen viel Lammeke op een stoel, at 60 grammen brood met een tas van onze koffie, en dan vroeg hij me zoo ineens :

— Wat is nu zooal het laatste nieuws van de week?

— Nieuws, nieuws..., zei Mattheüs, — dat ik me deze week al veel kwaad hoed heb moeten maken ,dat ik zes pijpen gebroken heb en dat de beestentemmers van Europa deze week de menschheid nog wat bloed hebben afgetapt!

— Wat is Mattheüs weer nijdig vandaag, grijnsde Lammeke. Ge zoudt gij zeker ook zeggen gelijk Jan Merel in « Roze Kate » : « dat de mensch een leelijk beest is »?

— Dat zeg ik ook Lammeke, en we zullen van avond ons eens fel amuseeren. Ge houdt gij schrikkelijk erg van cinema en ik ook. Want cinema is erg modern. En al de menschen van Halle houden er ook erg van. Als ik soms zoo heel alleen 's avonds met mijn pijp zit te dubben, mijn voeten in den naschebak, dan doe ik zoo cinema op mijn eenigheid.

— Gij hebt gekke toeren in uw lijf gekregen, Mattheüs.

— Ja, Lammeke, maar nu gaan we ook eens cinema doen dezen avond. Stop een pijp, zet uw voeten op de stoof. als ge moet speeken, doe het maar in den koolbak. En nu ga ik de gas uitdraaien, en als we in een donkeren zitten, dan moet ge maar peinzen en denken dat ge in de cinema zit. 't Gaat hier vanavond « Cinéma des familles » zijn, of liever « Ideal-cinema ». Ge zult gaan opkijken, Lammeke. We gaan nu eens oorlogfilms zien.

Mattheüs stond op en draaide de gas uit. Lammeke verstond er niks aan en dacht dat Mattheüs gek geworden was. Lammeke had zijn Brusselsche beenen op den rand van de kachel gezet, trok aan een van mijn steenen pijpen, en zijn oogen tintelden als 't bovenste van een glas faro.

— We zitten in de cinema, Lammeke. 't Spel gaat beginnen. Oorlogfilms!

't Zit er op, Lammeke. Ziet ge: er zijn zes groote orkesten. De zes orkesten beginnen allen te gelijk te spelen, tusschen één, als een heel regiment katten 's nachts in 't park. De orkestleiders zijn beestentemmers van den dierentuin van Europa. Hoort de orkesten nu maar spelen: het ééne « God save the King », het andere « Die Wacht am Rhein », een derde « La Marseillaise », een ander « God zegene vadertje Tsaar », nog een ander « Hongaarsch Staplied », enz. Heel in de verte klinkt kleinjongensmuziek: « Servisch Berglied », « Brabançonne » enz. En het volk schreeuwt, huilt, roep, juicht, dat hooren en zien vergaan.

En nu, Lammeke, nu gaat ge leelijke dingen zien, man. Maar de Brusselaars zien gaarne leelijke dingen in de cinema. Heel Brussel loopt er naartoe als ze « Juve contre Fantomas » spelen, waar alle twee minuten 100 politieagenten en 60 bandieten worden omvergelapt en alle halfuren een straat afbrandt. In Halle loopen ze 'n drommen naar de « Concordia » om « Zigomar » te zien, waarin theaters afbranden en honderden politieagenten, danseressen en dieven en moordenaars worden omvergelapt. Maar nu gaat ge toch nog leelijker dingen zien, Lammeke, waar «Juve contre Fantomas » en « Zigomar » maar klein biertje tegen zijn. En dan nog « echte » films die NU gebeuren! Trek uw oogen open, Lammeke, en zie:

VOORSPEL: Op het doek staat geschreven met het bloed van het volk: « Leve de oorlog! », en daaronder: « Wij strijden voor het recht der kleine volkeren! », zooveel maal als er orkesten zijn. Want al de beestentemmers zingen hetzelfde.

De eerste film begint, Lammeke. Ge hoort dat al de orkesten nog altijd hetzelfde spelen: fortissimo, crescendo, altijd maar harder en luider, tusschenéén, om gek van te worden! En nu zit het er op:

EERSTE TAFEREEL: 't Is iets over de oorlogskoleuren: « de mensch gedurende den oorlog ». De menschen zijn precies als dieren. Zie eens wat de menschen sedert drie jaar reeds van de dieren hebben afgeleerd:

De menschen dragen hoefijzers, zooals de paarden.

De menschen trekken zelf de schepen voort langs de vaart en de vuilniskarren, zooals de paarden.

De menschen trekken wagens voort zooals de ossen en de ezels.

De menschen eten raapkolen zooals de koeien.

De menschen eten zemelen onder vorm van brood en halfrotte patatten zooals de varkens.

TWEEDE FILM: « Hoe de menschen gekleed zijn in den oorlog. »

De dames laten natuurlijk hunne kleederen verven, omdat er geen nieuwe meer zijn. En ten propooste, vriend Lammeke, in Halle is al de helft van de Belgische vaandels naar de maan. De vrouwen maken er kleederen van. Als de « Alliees » straks binnenkomen kunnen er geen tien vaandels meer uithangen, want de vrouwen hebben ze om hun lijf.

Zie nu eens de koleuren van de kleederen:

ne beurt te wachten om nochtans niets van de goede stukken vast te kunnen krijgen ; want die zijn voorop verpast aan de rijke lieden en de leden van velc zoogenaamde komiteiten, welke in de stad bestaan en die zorgen niet voor de bevolking, zooals hun plicht is, maar voor hun eigen.

Doch, hier zoude wel kunnen herhaald worden hetgeen destijds voorviel in den fameuzen winkel (voor eenige bevoorrechten) van de Havermarkt: vele lieden zijn besloten diegenen die voor willen gaan met de lurven vast te krijgen.

Niets staat zoo laag en heeft zich zoo onbetamelijk klein en kinderachtig getoond in de droeve tijden die wij nu beleven dan ons stadsbestuur en de Noodkommisie : de eerste zorgt er maar voor iedereen onder de roede te houden ten einde zich zelf op den ondergang des burgers neder te zetten, en de tweede weet hopeloos geen middel waar de andere steden des lands al lang redding hebben gevonden. Daar wordt toch wekelijksch vleesch van allerlei soort, versch, bewaard, gerookt en gerouten, visch, hennen en kiekens, ganzen, vet en spek uit Holland enz. enz. bedeeld! Doch dat hebben onze rijke heeren niet noodig : die hebben meer dan een varken zien dat het goed gevet wordt met eten bezorgd door de Noodkommissie ten koste der kleine burgers : « Après moi la fin du monde! »

Staadsbelangen. — Hasselt bezit wezenlijk een gemeente(be)bestuur! Alles draait op eigenbelang, onderkruiping en te voet vallen. Wilt gij een recht verkrijgen, dan moet ge eerst door het bureel van den eenen of den anderen, daar wat schoone woorden spreken, smeeken en beloven kalaut van den kerel te worden. Durft gij schijnen te eischen wat u toekomt, dan kijkt ieder verwonderd op en vraagt zich af hoe gij zulks durft bestaan. Die menschen leven nog in den tijd der middeleeuwen, dat maar heeren en slaven bestonden. Zij zijn de heeren en de gansche bevolking moet hen slaafs gehoorzamen en dienen.

Alles tot hun eigen baat : de groote dwingeland van allen, goed gezien door zijne meesters, omdat hij hun het geld in de zakken jagt, ofschoon rijk en voorzien van veelerlei inkomsten, bekomt een koek van 2,000 frank als duurtebeslag. Ofschoon hij onbekwaam is nog behoorlijken arbeid te verrichten. Zijne ondergeschikten, die in armoede leven en in hongersnood verkeeren, ontvangen wraakroepende lage loonen en vragen tevergeefs om eene lotsverbetering. Ieder maal dat de gemeenteraad op het punt stond aan de rechtmachtige klachten gehoor te geven, kwam de deugniet (die nogtans geen recht van beraadslaging heeft) er tusschen en wist hij met leugens de goede gesteltheid der raadsleden in luigen te slaan.

Deze kerel heeft alzoo honderden lieden voor duizenden franken schade berokkend tot zijn eigen voordeel, want alzoo geeft hij den indruk de stadsbelangen te verzorgen en wordt hij voor zijnen ijver ten nadeele der kas beloond.

Wat gemeene streken die kerel al uitgezet heeft is onzeglijk. Hij wordt dan ook veracht en bespot door allen die met hem wat te doen hebben, zelfs door zijne onderhoorigen. Het is tijd dat hij op het stoeltje der afgedankten wordt geschoven, als onbekwaam behoorlijken arbeid te verrichten.

Kooiverdeeling. — Het publiek uit soms luide klachten op den kop van den « Raad van Vlanderen » en op dien van « Volksopbeuring » omdat de kool en gruis zoo lang getalmd hebben aan te komen en dat ze zoo slecht van hoedanigheid zijn.

De verwijten zijn soms erg biter en hebben voor doel den Raad van Vlanderen, zoowel als de Volksopbeuring van onmacht te beschuldigen.

Ziehier de waarheid over die twee punten: ieder doet wat hij kan en niet wat hij wil. Nu stelde Volksopbeuring zich voor doel de prijzen van kool en gruis te doen dalen, doch stiet op den onwil der Waalsche mijnen die alle mogelijke stokken in het wiel staken en andere kopers lieten voorgaan.

Tusschen de mijnen en de koopers bevonden zich een aantal makelaars en schacheraars die met sluiksche middelen, mits de medewerking van beambten zoowel der mijnen als der buurtspoorlijnen, en grof geld van alle kanten, den voorrang in aankoop, opladen en vervoer bezorgen. De Raad van Vlaanderen is langs die weinig achtenswaardige personen willen doorgaan, immers anders kwam zijn kool zoo duur te staan als in den handel en daarom heeft hij een strijd tegen de belangen van die kerels moeten aangaan.

Dat is de reden waarom hij zoo veel moeite heeft gehad kool te ontvangen en waarom hij nog zoo hard heeft te strijden om wat behoorlijke brandstoffen aan de bevolking uit te deelen.

Voedingsnood. — In ons nummer 6 hebben wij de nieuwe regeling aangehaald welke het N. C. heeft voorgeschreven voor de bijrantsoenen meel en andere voedingswaren. Meer dan éene maand is sins verstreken en nog is die nieuwe verordening hier niet toegepast: de gemeentelijke diensten hebben nog geene onderrichtingen ontvangen, zoodat het provinciaal Bestuur der Kapelstraat in gebreke is.

In die bureelen heerscht eene onbekwaamheid, en een onwil die alle beschrijving te boven gaat: men vermaakt er zich met inkomen van nieuwe onderrichtingen, een aantal heffen of bundels gereed te brengen waarin de verordening verdwijnt om niet meer voor den dag te komen. En ziedaar waarom Limburg de laatste is gevolg te geven aan de bevelen van hooger hand.

Nog meer, hier wil men die bevelen verbeteren, veranderen en verknoeien op zulke wijze dat ze juist het verkeerde uitwerksel hebben.

Een voorbeeld daarvan is de witte bloem waarvan in ieder magazijn voorraad is, en die noch zieken, noch ouderlingen, noch zwakke personen kunnen bekomen, doch die naar de rijke lieden gaat en de heeren van de komiteiten.

Deze beweren natuurlijk dat er..... geen witte bloem bestaat. Waarom zijn er dan afzonderlijke registers waarin de namen der rechthebbenden geschreven staan?

Nu herhalen wij de nieuwe verordening : hebben recht op de bijrantsoenen (400 gd. meel wekelijks, 100 gr. vet en spek maandelijks, en zoo verder voor andere eetwaren) alle personen die eenen werkdadigen arbeid verrichten, als : geneesheeren, apothekers, ambtenaars en beambten, ambachtslieden, vrouwen zonder meiden, meiden en dienstknechten, reizigers, enz.

Wanneer zal het komiteit der Kapelstraat met alleen aan hare eigene beambten te denken en tot het bewustzijn komen dat deze betaald zijn ten einde de bevolking te dienen?

N. N.

Beurs van 2 April 1918.

Niets bijzonders te melden, afgezien van groote bedrijvigheid der vreemde waarden.

De rente en stadsloten zijn een weinig steviger. De obligaties met vaste rente worden gevraagd. De Banken houden hun koers: Banque d'Anvers 1615.

Weinig bedrijvigheid in tramwegen: Bilbao 134.50 en 82.50; Espagne k. 154.50; Rome-Milaan 81.50.

Metaal en koolmijnwarden niet gevraagd: Ateliers Meuse 1830; Toula d. 82.50; Trust Métall. k. 58.50; Ans Rocour 587.50; Charb. Belges 555 en 250; Grand Conty 730; Furstenberg 0.75.

Mijn- en zinkwaarden stevige koers: Asturienne 6425; Romanilla o. 335, p. 590. Wij noteeren verder: Glaces Nationales 1852.50; Verr. Belges k. 240; t. 140; Electr. Nantes k. 95, Auer 18.25; La Nô k. 97.50, f. 160; Belgika o. 442.50; Kasai 1,10 16; Laenut k. 510, f. 596; Katanga o. 3207.50; Tanga 117; Union Min. div. 606; Hévéa 225; Sennch K. 68; Floridienne k. 200; Abattoirs o. 602.50; Trois-Fontaines t. 775; Grosnyi pr. 2257.50; gew. 2075; Nafta d. 518, Tusia 365, kap. 110, f. 116.25; Sucr. Europ. k. 50; fond. 82.50; Héliop. 152; Eg. Ent. Dev. k. 187.50, div. 167.50; Dniépr. 2350; Raja 972.50; Kaiping 93 1/8; Kolomna 417.50; Metall. Russo-B. 1125; Dickirch 305; Bahia S. av. 6 t. n. 315; Port of Para 335; Tab. Portugais 475.

Tooneel en Vermakelijkheden.

DONDERDAG 4 APRIL 1918.

Koninklijke Vlaamsche Schouwburg. — Te 7 uur : De Bultenaar.
Alhambra. — Te 8 uur: De Trafiest van Berreke Vertrust.
Olympia. — Te 8 uur : De gevolgen eener ontvluchting.
Volksschouwburg Folies Bergère. — Te 4 en 8 uur: Brussel in 't donker.
Scala. — Te 4 en 8 uur: Chéri, baisse le Store!
Bonbonnière. — Te 4 en 8 uur: Le Député de Bombignac
Gaîté. — Te 4 en 8 uur: Tout en Rosse.
Molière. — Te 4 en 6 uur: Thermidor.
Alcazar. — Te 3 1/2 en 7 3/4 uur: Viens faire la fille.
Trocadéro. — Te 3 1/2 en 7 1/2 uur: Hamlet.
Vaudeville. — Te 3 1/2 en 7 3/4 uur: La Famille Boléro.
Winter-Palace. — Te 4 en 8 uur: Vainqueurs.
Splendia. — Vertooningen. — Homunculus, 5 jaar later, groot sensatiedrama.
Cinema Panthéon. — Doorloopende vertooningen van 3 tot 11 uur. — Kleine Witte Slaven.— Eene moderne vliegtuigfabriek.— Een goede vangst. — Verschijnselen van elektriseering door wrijving. — Juffrouw Zeepschuim.

AANKONDIGINGEN : 1 FR. DEN REGEL

LOOPJONGEN gevraagd : « Vlaamsch Leven », Noordlaan, 104. Zich aanbieden voormiddags. 1422

Ezels gewaarborgd aan getrek Anderlechtsche laan, 32. 1392

ZAKKEN 1428
nog in goeden staat te koop gevraagd in elke hoeveelheid. — Aanbiedingen aan Wwe G. HANSSENS, over de statie Ukkel-Kalevoet.

5 tot 600 fr. per maand
worden betaald door de " CAISSE COMMUNE DE BELGIQUE " 1ste klas spaarkas, aan opzieners bekwaam opbrengst te waarborgen in Vlaamsche of Waalsche landbouwstreken. Geen waarborg. — Schrijven aan den Bestuurder, 4 Philips-de-Champagnestr., Brussel. 1416

BUISJES VOOR SIGARETTEN
44 Karthuizerstraat, 44 Brussel. 1414

Vroedvrouw. VERTRAGING. Behandeling 10 frank. **164** Keizersin (Liedtspl.), Tr. 7, 10 11,50 53,56,82. 1340

AAN DE VROUWEN
Voor smarten der Maandstonden is de BESTE en de ONFEILBAARSTE **de Remedie van Dr Thomson**
5 (vijf) fr. de halve remedie en 10 fr. de volledige. - Apoth. 15, Kruisvaartenstr., RUSSEL Iedereaut, Charlottalei, 2, ANTWERPEN De Moor, 33 Brugstraat, 33 GENT.

PELZEN
Groote keus Boas, Paradijsplumen, Kuifjes Fantazieplumen. — SPECIALITEIT VOOR 'T WASSCHEN VAN LUIMEN EN MONTUREN. - Al de herstellingen van pelzen zullen gedurende den Zomer tegen halven prijs gedaan worden.
Groote keus coupons van zijden stoffen
Zeer verzorgde bewaring voor pelzen. 1355
AUX NOUVEAUTÉS PARISIENNES
50, van Arteveldestraat, BRUSSEL.

WIJNEN EN LIKEUREN
— IN 'T GROOT —
Voordeelige Prijzen
REMY PATERNOSTER & Co
3, Hoekstraat, 3 1390

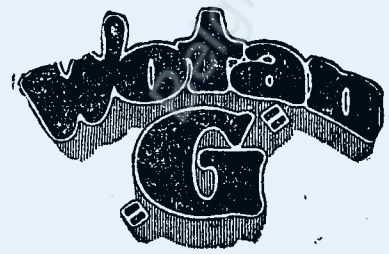
Vroedvrouw. Diploma eerste klas, 25 jaar praktijk, Pensioen matigen prijs. **Vertraging,** behandeling 10 fr. **10, Zuidlaan, Brussel.** 1290

TE KOOP
25 Brandkasten en Meubelen
59, Huidevettersstraat. 1350

Praktische scholen voor autos en nijverheidsteekeningen. Wathoul en Demeuse, 11, tegenti., Brussel, Luik, Antwerpen. Praktische Vlaamsche lessen in de week en 's Zondags.

GEVRAAGD voor zeer ernstige instelling, deftige heeren, over vrijen tijd beschikkend, goed in aanzien en bij voorkeur in buitengemeente wonend. Belangrijke vergoeding. — Schrijven : L. D., " Office de Publicité ", 36, Nieuwstraat, Brussel. 1328

Vroedvrouw, 3 diplomas eerste klas Frankrijk en België, ex-interne gasthuizen **14, Martelaarsplein.** 882 VERTRAGING. Nieuwe methode zonder gevaar.

De Wotanlamp met gasvulling

Wotan G — Het merkteeken op de glazen ballons — In het metaalfitting

Wotan " G " Lampen kunnen in geene electrische lichtinstelling gemist worden; zij sparen stroom en geven een prachtig wit licht

Drukkerij der GAZET VAN BRUSSEL.

---

de schrikkelijkste kolueren die ooit [illegible] zekelijke verbeelding van een hallkrankzinnigen verfverknoeier geboren werden. De zoudt er lolderoogen van krijgen. De vrouwen dragen nu een blauw, zoo afgrijselijk als het gelaat van een lijk. Een geel, zoo afgrijselijk als het vuur van een stadsbrand, een oranje, als een rantsoen honigsuiker, een violetkleur, om voor uw overige levensdagen het zwart spleen van te krijgen, en vervuil alle kleederen van alle kleuren van den regenboog.

En ten propooste, Lammeke, is dat nu weeral niet de verkeerde wereld: onze vrouwen hadden die kleuren vóór den oorlog moeten dragen, toen hun leven voor velen en bestendige Vastenavond was, en nu zouden ze al hun kleeren, hun haar, hun wenkbrauwen, hun lippen, moeten laten in 't zwart vetten, of in 't donkergrijs.

Lammeke, bezie nu de:

DERDE FILM: In Europa is een doodenput zoo groot als heel België en nog een stuk er bij, waarin de oorlog acht millioen soldaten heeft opgehoopt, de een over den ander, alles tusscheneen: beenen, koppen enz. Alles wat eens mensch geweest was, schepsel Gods, onze aard-broeders.

VIERDE FILM: Naast den kolossale on meetlijken grafkuil staat het onmetelijk ziekenhuis van dezen oorlog. Stellen we ons voor alsof een dezer dagen schier heel de bevolking van de verschillende Europeesche hoofdsteden in ziekenzalen moet worden ondergebracht. Dan krijgt ge er een denkbeeld van. Kunt ge u een juiste gedachte vormen van de uitgestrektheid der gebouwen hiertoe noodig? Parijs zou er 2 millioen 700 duizend inwoners heen zenden; Londen 4 en 1/2 millioen; Berlijn 1 millioen 700 duizend; Weenen 1 millioen 600 duizend; Sint-Petersburg 1 en 1/2 millioen; Rome 500 duizend; Madrid 500 duizend; Lissabon 300 duizend; Groot-Brussel 600 duizend; Konstantinopel 700 duizend, Stockholm 300 duizend; Christiania 200 duizend; Kopenhagen 400 duizend... Wat reeds vijftien millioen zeven honderd duizend uitmaakt. En dan is er nog geen plaats genoeg. Er hoeft dan nog plaats bij voor twee millioen 300 duizend. Want het officieel cijfer der gekwetsten van den oorlog beloopt tot achttien millioen = 18 millioen! —

VIJFDE FILM: Het orkest speelt altijd voort, somber en zenuwachtig, gierend. Het volk huilt, schreeuwt, tiert.

Ziehier nu het vijfde tafereel: « De Verminkten ». Hier ook weer kolossale dingen. Verbeeld u honderdduizenden villas Parmentier, 't is te zeggen plaatsen waarin diegenen werkzaam zijn welke een lichaamdeel verloren of wier gezondheid door het vechten in de loopgraven werd ondermijnd. Er zijn er omtrent zes millioen, dus meer dan de totale bevolking van Parijs, Berlijn en Brussel.

Stel u voor dat al de steden en de dorpen van ons land veranderd worden in sanatoria's, waar al deze millioenen verminkte sukkels worden ondergebracht.

En dan de duizenden kwijnzieken, uitteerders en hartzieken, in onze volksklas, in de burgerij, in de hoogere standen. De oorlog treft iedereen. Stel u dus voor, Lammeke dat op al die sanatoria van al die steden en dorpen van ons land nog een verdieping gebouwd worde, daar kunnen dan al de kwijnende burgers bij ingezet worden! Lucht dan nog: het gedurig afnemen van het geboortecijfer, een zwartpunt voor de toekomst.

En zie nu die groote, roode, bloedige cijfers: 6 millioen menschen verminkt, 18 millioen menschen ziek, 8 millioen menschen gedood: een totaal van twee en dertig millioen — 32 millioen!!! — slachtoffers.

En de beestentemmers en het volk huilen: « Voortvechten! Voortvechten! Branden! Vernielen! Tot de zegepraal!! » De volken huilen verschrikkelijk, afgrijselijk, wild en ontzettend als losgelaten razende tijgers. En de beestentemmers slaan de maat van het orkest, waanzinnig, met breede armzwaaien. Vijf groote orkesten spelen voort. Het grootste orkest is kapot. En de andere trommelen en schuifelen voort hunne afgrijselijke militaire marsch naar de dood, naar het wereldkerkhof!

× × ×

— Lammeke, de cinema is gedaan. 't Spel is uit!

— En mijn pijp ook, zei Lammeke Kandelaber.

Buiten was de lentenachthemel vol sterren.

Lammeke brak een pijp, begon te zuchten en at nog zestig gram van zijn rantsoen. Mattheüs deed weer de gas in brand.

— Heb ik van mijn leven zulke toeren gezien, zei Lammeke.

En Lammeke ging slapen en droomde kwade droomen.

's Morgens sprong ik er uit. God, wat een morgen! Wat een stralende Paaschmorgen, wat een Verrijzenis-dag! Een hemel zoo wit en zoo blauw, de zon over den toren, de boomen zoo wit van bloesem, God's vogels zingen in alle boomen, op alle daken. Over gansch de wereld zong men nu het plechtig Alleluia. De Paasch-klokken galmden hun feestklanken over de stad.

Ik liep bij Lammeke en trok hem uit zijn bed.

— « Lammeke, zie eens », riep ik.

Lammeke was nog half in slaap en brabbelde:

— Mattheüs ga-de mij weer plagen met uwen « cinema ».

— God, Lammeke, kom es zien: de schoonste film die ik nit in mijn leven zien heb!

Maar plots hoorde ik weer hen kanon donderen. Mijn hart trok ineen van pijn. En ik dacht weer aan den afgrijselijken film die nog steeds op onze aarde wordt afgerold.

Nooit zou onze menschheid meer ellende gezien hebben, op zoo een heerlijken Paasch dag.

Gevloekte oorlog!

MATTHEUS.